

Van: "Jos Elshof"
Verzonden: dinsdag 24 december 2024 11:01
Aan: "Jan Uitslag" <[redacted]@dalfsen.nl>; "Henry van der Woude" <[redacted]@dalfsen.nl>; "Rikus Jager" <[redacted]@dalfsen.nl>; "[redacted]" <[redacted]@dalfsen.nl>
"[redacted]" <[redacted]@dalfsen.nl>; "[redacted]" <[redacted]@dalfsen.nl>; "[redacted]" <[redacted]@dalfsen.nl>
Onderwerp: stukken voor de opiniërende raad van 13 januari a.s.
Bijlage(n): 892086_1 - Collegevoorstelbesluit.pdf, Bijlage 1 - Op weg naar duurzame opvang asielzoekers gemeente Dalfsen versie 13 jan.docx, bijlage 1.1a Aanbiedingsbrief verdeelbesluit Overijssel.pdf, bijlage 1.1b Verdeelbesluit Overijssel.PDF, bijlage 1.2 QA Reguliere kleinschalige opvang_0.pdf, Bijlage 1.3 VNG Nieuws Gemeentelijke exploitatie asielopvang (20 dec 2024).pdf, Raadsvoorstel duurzame opvanglocaties_Versie 17 dec - Kopie.docx
Categories: Woo verzoek

Beste stuurgroepleden,

Hierbij bied ik jullie de conceptstukken aan voor behandeling in het college op 7 januari en vervolgens voor de opiniërende raad op 13 januari a.s.

In deze stukken is ook het Verdeelbesluit verwerkt. Daarnaast is recente informatie van het VNG over gemeentelijke exploitatie van asielopvang ontvangen.

Op 8 januari is een overleg gepland met wethouder Uitslag en een delegatie van het COA. Daarbij zal onder meer gesproken worden over de voorwaarden waaronder een eventuele verplaatsing vanuit de TGO naar de voorkeurslocatie.

Voor nu wens ik jullie allen fijne feestdagen.

Met vriendelijke groet,

Jos Elshof
Programmamanager Vluchtelingen c.s.

Tel: (0529) [redacted]
E-mail: [redacted]@dalfsen.nl
Web: www.dalfsen.nl

Werkdagen: maandag, woensdag en donderdag

gemeente Dalfsen

Voorblad bij B&W voorstel

datum: 24 december 2024

Openbaar

Onderwerp : uitgangspunten duurzame opvang asielzoekers gemeente Dalfsen

Zaaknummer : Z/24/746171

Portefeuillehouder: dhr. J.W. Uitslag

Eenheid : Programma & Strategie

Informant : Jos Elshof

Aantal bijlagen : 5

Vergadering B&W :

Routing voor de raad : Informerend behandelen raadscommissie

Toelichting bij het voorstel

Opsteller

Jos Elshof

Besluit

1. Kennis te nemen van de bijlage 'op weg naar duurzame opvang asielzoekers';
2. De raad om opinie te vragen over de uitgangspunten vanuit de nota: 'op weg naar duurzame opvang asielzoekers'.

Wat is de kernboodschap?

Voordat uw college overgaat tot de keus te komen tot één of meerdere locaties voor duurzame opvang van asielzoekers is het gewenst kennis te nemen van de opinie van de raad over enkele uitgangspunten. Deze worden beschreven in de bijgevoegde nota: Op weg naar duurzame opvang asielzoekers, gemeente Dalfsen.

Waarom dit voorstel?

De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 3 en 6 juli 2023 een motie aangenomen rondom potentiële structurele opvanglocaties voor vluchtelingen. Hier stelde de raad dat tijdelijke opvangplekken voor vluchtelingen niet de oplossing zijn en werd het college verzocht om te zoeken naar een of twee geschikte locaties voor een structurele invulling aan de opvang van vluchtelingen. Hiervoor is een participatieproces opgestart, is er een afwegingskader opgesteld en hebben bewoners en andere belanghebbenden locaties kunnen aandragen. Deze hebben geresulteerd in een longlist die na beoordeling is ingekort tot een shortlist van een aantal potentiële locaties.

Inmiddels zijn er actuele landelijke politieke ontwikkelingen die invloed hebben op het vraagstuk, waaronder mogelijke intrekking van de Spreidingswet. Daarnaast zijn er enkele keuzes die gemaakt moeten worden. Om te komen tot een eindoordeel voor het locatieonderzoek wil het college de raad om een aantal richtinggevende uitspraken vragen.

Op dit moment vangt de gemeente Dalfsen circa 105 asielzoekers op in de Tijdelijke Gemeentelijke Opvang aan de Ambachtsweg in Lemelerveld en ca 45 asielzoekers in Hof van Dalfsen te Dalfsen. Het college wil duidelijkheid bieden aan een eventueel vervolg van deze opvang.

Wat hoop je met dit voorstel te bereiken?

Van de raad richtinggevende uitspraken te krijgen die essentieel zijn bij de opdracht om te komen tot realisatie van een of meerdere locaties voor duurzame vluchtelingenopvang. De opinie vanuit de raad is ook van belang voor een eventueel vervolg voor de tijdelijke opvang van asielzoekers in Lemelerveld en in Hof van Dalfsen.

Waarom moet dit besluit genomen worden?

1.1. *Bijlage bevat een nota met de uitgangspunten te komen tot duurzame opvang.*

2.1. *De opinie van de raad is nodig voor het uitvoeren van de opdracht om tot een of meerdere duurzame opvanglocatie(s) te komen*

Hiervoor wordt verwezen naar de bijlage: Op weg naar duurzame opvang asielzoekers.

Kan het ook anders?

Indien de raad geen uitspraken wenst te maken m.b.t. de genoemde uitgangspunten maakt dit het voor het college lastig om uitvoering te geven aan de ingediende motie dan wel de uitvoering van de Spreidingswet. Er kunnen nog steeds een of meerdere locaties worden gepresenteerd, maar het is de vraag of dit dan voldoet aan de wens van de raad.

De alternatieven voor de uitgangspunten komen voor in de bijgevoegde nota.

Welke mogelijke risico's en kanttekeningen zien we?

De risico's en kanttekeningen worden, voor zover van belang, benoemd in de bijgevoegde nota.

Hoe betrekken we onze inwoners?

In het voortraject zijn inwoners uitvoerig betrokken in het proces te komen tot duurzame opvang.

Met wie is het voorstel afgestemd?

- programmateam vluchtelingen
- stuurgroep vluchtelingen

Wat kost het?

Bij het onderdeel "exploitatie door gemeente of door COA" worden de financiële risico's benoemd.

Hoe maken we het bekend?

Het raadsvoorstel wordt via de reguliere procedure aangeboden.

Hoe gaan we verder?

Voorstel voor besluitvorming raad Q1 2025 en mede afhankelijk van opvattingen vanuit de raad.

Openbaar of geheim?

openbaar

Meer informatie bij dit voorstel

Op weg naar duurzame opvang asielzoekers
Besprekstuk tbv opiniërende raadsvergadering

2 januari 2025

Gemeente Dalfsen

Op weg naar duurzame opvang asielzoekers

Gemeente Dalfsen

Programma & Strategie
Datum: 2 januari 2025

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Context	5
3. Vraagstukken / dilemma's	7
Vraagstuk 1: Landelijke ontwikkelingen t.a.v. de Spreidingswet.....	7
Vraagstuk 2: Aantal opvangplaatsen en aantal opvanglocaties	7
Vraagstuk 3: Termijn van een opvanglocatie	8
Vraagstuk 4: Exploitatie in handen van COA of in eigen beheer	9
Vraagstuk 5: Van tijdelijke naar duurzame opvang – de huidige locaties.....	10
4. Verkenning versnelde realisatie duurzame opvang.....	12
4.1 Gesprekken met het COA.....	12
Overzicht stellingen	Error! Bookmark not defined.
Bijlagen.....	13

1. Aanleiding

De gemeente Dalfsen vindt het belangrijk om een veilig en warm (tijdelijk) thuis te bieden aan mensen die huis en haard hebben achtergelaten, omdat het onveilig voor hen is in eigen land. In een motie van de gemeenteraad is het college van B&W gevraagd te zoeken naar menswaardige structurele opvangplekken. De gemeente Dalfsen wil daarmee haar verantwoordelijkheid pakken om Ter Apel te ontlasten en samen met alle gemeenten de lasten te dragen.

Samen met professionele partners en inwoners is gesproken over op welke manier de gemeente Dalfsen invulling kan geven aan de ambitie. Voor de vluchtelingen én voor de inwoners van de gemeente. De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 3 en 6 juli 2023 een motie aangenomen rondom potentiële structurele opvanglocaties voor vluchtelingen.

De motie luidde:

*gehoord de beraadslagingen over de Perspectiefnota 2024-2027;
overwegende dat:*

- *de vluchtelingencrisis voorlopig nog aan zal houden*
- *het AZC in Ter Apel nog steeds overvol zit en de leefomstandigheden daar slecht zijn*
- *het Rijk asielzoekers daarom zal spreiden over Nederland*
- *de gemeentes naar rato asielzoekers op zullen moeten nemen*
- *dit voor de gemeente Dalfsen naar verwachting ongeveer 100 asielzoekers zijn*
- *de gemeente Dalfsen momenteel op tijdelijke locaties invulling geeft aan de opvang van vluchtelingen*

spreekt uit dat:

- *Dalfsen invulling wil geven aan het menswaardig opvangen van vluchtelingen*
- *de Raad vindt dat als we als gemeente structureel onze verantwoordelijkheid nemen tijdelijke opvangplekken niet de oplossing zijn*
- *een of twee vaste locaties nodig zijn (nieuw te bouwen of bestaande bouw)*
- *het zoeken naar een of twee geschikte locaties moeilijk is en daarom tijd vraagt*

verzoekt het college:

- 1. Samen met de gemeenteraad een participatietraject te starten met inwoners, vluchtelingenwerk, SAAM, COA en andere stakeholders om in gezamenlijkheid potentiële structurele opvanglocaties in beeld te brengen.*
- 2. Een voorstel met potentiële locaties uiterlijk juni 2024 aan de raad aan te bieden.*

Uitvoering van de motie - het proces

Het college heeft de gemeenteraad op 22 januari 2024 geïnformeerd op welke manier zij invulling geeft aan de uitvoering van de motie. Dat heeft het college gedaan in twee stappen. Tijdens de eerste stap is met inwoners, stakeholders en de interne organisatie gesproken over welke randvoorwaarden en criteria er gebruikt gaan worden om te komen tot een locatiekeuze. Deze stap had als doel het opleveren van een wegingskader. Dit wegingskader is opiniërend en oordeelsvormend besproken met de Raad op 6 respectievelijk 16 september jl. In stap twee zijn we daadwerkelijk op zoek gegaan naar locaties. Zowel inwoners, grondeigenaren als interne medewerkers hebben locaties aangedragen. Die zijn besproken aan de hand van het wegingskader. In deze stap zijn door middel van een enquête 92 reacties ontvangen op de uitvraag naar locaties, waarvan er ca 25 volledig ingevuld zijn. Tijdens de afsluitende bijeenkomst voor inwoners op 9 oktober zijn door ca tien personen een twintigtal locaties aangedragen.

Inmiddels zijn de locaties ambtelijk beoordeeld. Ons college is voornemens de voorkeurslocatie(s) op zeer korte termijn te bepalen.

Doel van deze nota:

Voordat u een voorstel voor één of meer voorkeurslocatie(s) wordt aangeboden wenst het college uw opinie over enkele relevante uitgangspunten.

Het onderschrijven van deze uitgangspunten is van belang om op zeer korte termijn duidelijkheid te geven aan een mogelijk vervolg op de tijdelijke opvanglocaties binnen de gemeente Dalfsen.

Ook hieromtrent wordt van u uw opvatting verwacht.

De volgende vraagstukken komen aan bod:

- Vraagstuk 1: Landelijke ontwikkelingen t.a.v. de Spreidingswet
- Vraagstuk 2: Eén of enkele opvanglocaties
- Vraagstuk 3: Termijn van een opvanglocatie
- Vraagstuk 4: Exploitatie in handen van COA of in eigen beheer
- Vraagstuk 5: Van tijdelijke naar duurzame opvang – de huidige locaties

2. Context

Er zijn verschillende manieren van opvang:

- Tijdelijke opvang van Oekraïense vluchtelingen
- Huisvesting (al dan niet tijdelijk) van statushouders/vluchtelingen met een verblijfsvergunning
- Asielzoekers:
 - Tijdelijke Gemeentelijke Opvang
 - Duurzame opvang vanuit de motie van de gemeenteraad als ook de Spreidingswet.

Dit document gaat over de duurzame opvang van asielzoekers in de gemeente Dalfsen. De gemeente biedt momenteel aan 150 asielzoekers tijdelijke opvang. Circa 105 asielzoekers worden opgevangen in de Tijdelijke Gemeentelijke Opvang aan de Ambachtsweg in Lemelerveld en ca 45 asielzoekers worden opgevangen in Hof van Dalfsen te Dalfsen.

Spreidingswet: Naast het feit dat ons college uitvoering wenst te geven aan de uitwerking van de motie van juli 2023 is de “Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen” (Spreidingswet) per 1 februari jl. van kracht. Doel van deze wet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielopvang over provincies en gemeenten.

De gemeente Dalfsen ontving begin 2024 vanuit de Spreidingswet een indicatieve taakstelling van 188 plaatsen voor de opvang van asielzoekers. Binnen dit aantal indicatieve opvangplaatsen zouden er 16 voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv-ers) gerealiseerd moeten worden. Bepalend voor de provinciale opgave is of een plek binnen 6 maanden na het verdeelbesluit beschikbaar is en die ook minstens tot 1 februari 2026 beschikbaar blijft.

Op 30 oktober heeft de Commissaris van de Koning het Provinciaal Plan ingediend bij de Minister. Omdat de gemeente Dalfsen geen zekerheid heeft geboden over deze eerste cyclus van de Spreidingswet, hebben wij geen opvang gegarandeerd in het Provinciaal Plan. Wij hebben aangegeven de indicatieve taakstelling van 188 te willen halen.

Het is de gemeenten in deze provincie niet gelukt om de hele provinciale opgave in te vullen. Het is dan aan de minister van Asiel en Migratie om op basis van de provinciale verslagen per provincie vast te stellen hoe de opgave ingevuld moet worden.

Inhoud Verdeelbesluit.

Bij besluit van 20 december jl. heeft de minister haar verdeelbesluit voor de provincie Overijssel bekend gemaakt. De aanbiedingsbrief en het besluit treft u bijgesloten aan (bijlage 1.1a Aanbiedingsbrief verdeelbesluit Overijssel en bijlage 1.1b Verdeelbesluit Overijssel).

De gemeente Dalfsen is gehouden om 168 opvangplaatsen te realiseren. De minister gaat ervan uit dat hiervan 26 plaatsen voor minderjarige asielzoekers worden gerealiseerd. Tot op heden hebben wij aan het realiseren van asielopvang voor AMV-ers in het kader van de Spreidingswet geen prioriteit toegekend.

In kader van de uitvoering van de Spreidingswet hebben we een wettelijke taak om de in het verdeelbesluit opgenomen aantallen opvangplekken mogelijk te maken. Dat houdt in dat de gemeente locaties moet aandragen om de opvangplekken per 1 juli 2025 te realiseren.

Als gemeenten vanaf 1 juli 2025 niet voldoen aan die wettelijke taak kan er, zolang de Spreidingswet van kracht is, vanaf dat moment interbestuurlijk toezicht worden ingezet.

Tegen het verdeelbesluit kan de gemeente bezwaar of beroep aantekenen. Nu het besluit ligt in het verlengde van de indicatieve taakstelling ligt dat niet voor de hand. Wel zullen wij nadere informatie inwinnen met betrekking tot de taakstelling voor de realisatie van opvangplaatsen voor AMV-ers nu deze taakstelling hoger uitvalt dan bij de bepaling van de indicatieve taakstelling (was 16 / nu 26).

Opvang Oekraïense ontheemden: De opgaaf te komen tot opvang van asielzoekers wordt mede in relatie tot de opvang van Oekraïense ontheemden gezien. De gemeente heeft een inspanningsverplichting tot het opvangen van Oekraïense ontheemden. Per 1 januari 2025 bedraagt deze opgaaf 358 bedden; per 1 juli 2025 bedraagt deze opgaaf 325 bedden. Op dit moment beschikt de gemeente Dalfsen over ca 300 opvangplaatsen.

3. Vraagstukken

Vraagstuk 1: Landelijke ontwikkelingen t.a.v. de Spreidingswet

1. Realisatie (duurzame) opvang vanuit Spreidingswet

In het Hoofdpijnenakkoord van de coalitiepartners (16 mei 2024) is aangegeven dat de Spreidingswet wordt ingetrokken. Op 25 oktober 2024 heeft het kabinet in een brief aan de Tweede Kamer in het kader van nadere afspraken over het hoofdstuk "Grip op migratie" aangegeven dat er een separaat wetsvoorstel komt om de Spreidingswet direct in te trekken, zo mogelijk nog dit jaar. In het kader van de voorbereidingen inzake het Provinciaal Plan huldigt de gemeente Dalfsen het standpunt dat de wet van toepassing is en daarom nageleefd wordt.

Voor een stabiel opvanglandschap is de Spreidingswet een belangrijk instrument. Een alternatief ontbreekt. Om de Spreidingswet in te trekken moet een wetgevingstraject worden doorlopen. Inmiddels heeft minister Faber kenbaar gemaakt dat de consultatie over de intrekking van de Spreidingswet in het eerste kwartaal 2025 zal plaatsvinden. Het voornemen om de Spreidingswet in te trekken moet eerst uitgewerkt worden in een wetsvoorstel, waarna zowel de Tweede als de Eerste Kamer moeten instemmen met het voorstel tot intrekking van de wet. Hoe dit er definitief uit komt te zien en op welke termijn dit gaat plaatsvinden, is op dit moment nog niet duidelijk. Wanneer de situatie zich voordoet dat de Spreidingswet is ingetrokken, kan een nieuw weegmoment voor de opvang van asielzoekers ontstaan.

2. Realisatie (duurzame) opvang vanuit de motie

Wanneer de Spreidingswet zou worden ingetrokken, ontstaat de vraag of de gemeente zich blijvend inzet voor realisatie van duurzame opvang. Momenteel vangt de gemeente circa 150 asielzoekers op. De gemeente heeft inmiddels ruime ervaring opgedaan met meerdere tijdelijke en noodopvanglocaties van asielzoekers. Deze opvang zou een passend vervolg kunnen krijgen. In lijn met de motie van de raad d.d. 6 juli 2023 (aangenomen voordat de Spreidingswet van toepassing is) ligt het voor de hand te blijven werken aan een of meer duurzame opvanglocaties binnen de gemeente. Het tekort aan opvangcapaciteit lijkt nu niet wezenlijk anders dan het tekort op het moment van het besluit over de motie van de raad. Het COA heeft laten weten op korte termijn nog steeds op zoek te zijn naar circa 8.000 opvangplaatsen.

Vraagstuk 2: Aantal opvangplaatsen en aantal opvanglocaties

Aantal opvangplaatsen:

Ons college heeft steeds aangegeven haar taakstelling voor het realiseren van het aantal opvangplaatsen te willen halen. Dat is ook het uitgangspunt geweest in de periode tot de vaststelling van het Verdeelbesluit. In het provinciaal plan van 30 oktober jl. is dat uitgangspunt nog eens bekrachtigd en is aangegeven dat de gemeente 188 opvangplaatsen zal realiseren.

Met de afgifte van het Verdeelbesluit van 20 december jl. ontstaat een gewijzigde situatie.

Zoals eerder aangegeven wordt in het verdeelbesluit ook een taakstelling met betrekking tot de realisatie van AMV-plaatsen aangegeven. Wij verkennen in hoeverre voor de opvang van AMV binnen onze regio oplossingen geboden kunnen worden. Of onze gemeente hierin een taakstelling invult, is op dit moment niet helder. Doorgaans wordt de asielopvang van AMV-ers gerealiseerd in Proces Opvang-Locaties welke een minimale omvang kennen van 50 opvangplaatsen. Over de mogelijkheden te komen tot de realisatie van opvangplaatsen voor AMV-ers binnen de regio dan wel binnen onze gemeente zullen we op een later moment rapporteren.

Vanuit de indicatieve taakstelling is in de voorbereidingen te komen tot duurzame opvang uitgegaan van een opvangcapaciteit van 190 opvangplaatsen, waarbij niet in de opvang van AMV-ers wordt voorzien. Met dat aantal wordt enigszins ingespeeld op fluctuaties bij de volgende cyclus van de Spreidingswet.

Aantal locaties:

In de 'Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers' is een wegingskader geschetst. De nota '**Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers**' is behandeld in de raadscommissie van [9 september](#) en [16 september](#).

De belangrijkste onderwerpen, waarover gesproken is, zijn:

- Locatie en bereikbaarheid
- Meedoen in de samenleving
- Veiligheid

In het kader van locatie en bereikbaarheid zijn veel reacties van inwoners ontvangen, waarbij een spreiding van opvangcapaciteit binnen de gemeente wordt voorgestaan. De opvang moet passend zijn bij de kern of het dorp, waarbij rekening moet worden gehouden met de aanwezige voorzieningen.

In het kader van veiligheid wordt nadrukkelijk gewezen op het waarborgen daarvan, zowel voor de omwonenden als voor de asielzoekers. Het versterken van het veiligheidsgevoel is essentieel. Dit krijgt vorm door het organiseren en tonen van betrokkenheid en respect en tijdige, heldere en duidelijke communicatie.

Ons college gaat uit van één opvanglocatie binnen de gemeente Dalfsen. Bij de keus voor één of meerdere locaties spelen de volgende overwegingen:

- a. Het COA heeft aangegeven dat zij een fullservice pakket bieden bij een opvanglocatie van 300 bewoners (beveiliging en gezondheidszorg). Mocht de locatie kleiner zijn, dan kan het zijn dat bepaalde faciliteiten op de locatie ontbreken en de gemeente hier zelf verantwoordelijkheid moet nemen. Een 24/7 bemensing wordt gegarandeerd bij een locatie van 100. Mocht een locatie kleiner zijn dan 100 dan wordt hierin niet voorzien door het COA. Het COA heeft dit kenbaar gemaakt via hun Q&A formulier over kleinschalige opvangvoorzieningen. Een exemplaar van dit formulier treft u bijgesloten aan (bijlage: Vragen en antwoorden reguliere kleinschalige opvang).
- b. Een keus voor meerdere opvanglocaties leidt tot meerdere procedures en processen om te komen tot deze opvanglocaties. Hierbij valt te denken aan meerdere informatiemomenten en participatietrajecten en meerdere vergunningprocedures. Wanneer gekozen wordt voor één locatie heeft dat voordelen wat betreft interne en externe (ambtelijke) capaciteit en voor de doorlooptijden.
- c. Vanuit Den Haag is veel onzeker als het gaat om de opvang van asielzoekers. Het voortbestaan van de Spreidingswet is onzeker. De minister voor Asiel en Migratie heeft meerdere malen aangegeven voor de opvang van asielzoekers te gaan voor een aantal grootschalige locaties. Het is niet ondenkbaar dat de gemeente op enig moment voor een nieuw weegmoment komt te staan als gevolg van de landelijke ontwikkelingen. Het lijkt daarmee passend om niet over te gaan tot meerdere locaties en te kiezen voor één locatie.
- d. Het beheren en exploiteren van één locatie is eenvoudiger dan het beheren en exploiteren van meerdere locaties. Los van de vraag wie het beheer en exploitatie voor haar rekening neemt (het COA of de gemeente) krijgt de gemeente hiermee te maken. Denk bijv. aan het deelnemen aan klankbordgroepbijeenkomsten, de communicatie, de afspraken inzake welzijn en zorg.

Vraagstuk 3: Termijn van een opvanglocatie

Bij de behandeling van de 'Visie en aanpak structurele opvang asielzoekers' is aangegeven dat een deel van de raad bezwaren heeft tegen structurele opvang. De realisatie van een opvanglocatie moet financieel

haalbaar zijn. De haalbaarheid is mede afhankelijk van de periode waarover de duurzame opvang plaatsvindt.

Een duurzame opvanglocatie is, zoals staat opgenomen in De Spreidingswet, een locatie die ten minste 5 jaar beschikbaar is voor de opvang van asielzoekers. De volgende cyclus van de Spreidingswet is voorzien in 2026. Om te komen tot een opvanglocatie waarbij zo veel mogelijk faciliteiten geboden wordt, is de duur van de opvang een belangrijk criterium. Bij een langere duur van de opvangvoorziening kunnen meer faciliteiten op locatie gerealiseerd worden dan bij een beperkte duur.

In de lopende onderhandelingen met het COA wordt als uitgangspunt voor de duur van de opvanglocatie(s) een termijn van zeven jaar gehanteerd.

Vraagstuk 4: Exploitatie in handen van COA of in eigen beheer

De Spreidingswet biedt de mogelijkheid dat de exploitatie van de opvangvoorziening wordt uitgevoerd door de gemeente. Daartoe is artikel 3b opgenomen in de Wet COA:

“Het COA kan met het college van burgemeester en wethouders overeenkomen dat het college verantwoordelijk is voor de exploitatie van een opvangvoorziening.”

Wanneer COA het beheer doet, is het COA verantwoordelijk voor de exploitatie, beheer en beveiliging op de locatie(s) en daarmee ook voor de kosten. Het COA zorgt ervoor dat alle asielzoekers, ongeacht of exploitatie door het COA of gemeenten plaatsvindt, een ziektekostenregeling ter dekking van zorgkosten hebben.

Nadelen eigen beheer:

De VNG heeft met haar ledenbrief d.d. 20 december jl. (bijlage 1.3 VNG Nieuws Gemeentelijke exploitatie asielopvang) aangegeven dat het op dit moment onmogelijk blijkt om te komen tot een gemeentelijke exploitatie van de asielopvang. Dit komt met name doordat enkele juridische grondslagen ontbreken. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- een juridische basis voor gegevensuitwisseling met ketenpartners en om een grondslag voor toezicht door de Inspectie Justitie en Veiligheid.
- praktische belemmeringen, zoals gebrek aan toegang tot de informatiesystemen van de landelijke organisaties in de migratieketen.

Voordelen eigen beheer:

- De gemeente Dalfsen heeft positieve ervaringen opgedaan met het in eigen beheer exploiteren (organiseren van locatiebeheer, beveiliging en onderwijs) van Tijdelijke Gemeentelijke Opvang.
- Door te kiezen voor het in eigen beheer exploiteren van de opvanglocatie kiest de gemeente voor maximale regie voor de opvang. De gemeente kan op deze manier de doorlopende lijn van opvang tot en met integratie naar eigen inzicht vormgeven.

Landelijk wordt nog onderzocht hoe gemeentelijke exploitatie alsnog mogelijk te maken. Ook wordt het concept 'duurzame gemeentelijke opvang' door het COA verder verkend. Voor beide varianten moeten ook de financiële kaders nog vormgegeven worden.

Met name de onzekerheid vanuit het rijk op de middelen voor de gemeentelijke exploitatie en de inschatting dat met het COA moeilijk is te komen tot afspraken, bijvoorbeeld over door- en uitplaatsing van asielzoekers, maakt dat het college ervoor kiest de exploitatie van de duurzame opvangvoorziening bij het COA te laten.

Bovendien kan gesteld worden dat het COA sinds jaren de landelijke taak heeft zorg te dragen voor de opvang van asielzoekers. Daarmee heeft zij expertise opgebouwd.

Vraagstuk 5: Van tijdelijke naar duurzame opvang – de huidige locaties

Vooruitlopend op een opiniërende discussie over uitgangspunten is ambtelijk verkend hoe om te gaan met de huidige Tijdelijke Gemeentelijke Opvanglocaties totdat de duurzame locatie beschikbaar is.

De gemeente kent een tweetal Tijdelijke Gemeentelijke Opvanglocaties voor asielzoekers:

1. Hof van Dalfsen; hier worden 50 bewoners opgevangen, waarvan ca 5 Oekraïense vluchtelingen en 45 asielzoekers. De opvang is gestart in oktober 2023 voor een periode van zes maanden, waarna deze opvang is verlengd tot het eind van de afloop van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming van Oekraïense ontheemden (RTB), te weten 5 maart 2025. De RTB is inmiddels verlengd tot 5 maart 2026. De omwonenden hebben beëindiging van de opvang bepleit.
2. Ambachtsweg te Lemelerveld; hier worden ca 105 asielzoekers opgevangen. Tijdens informatiebijeenkomsten is aangegeven dat de duur van de opvang beperkt blijft tot circa één jaar. Een uitloop met enkele maanden is mogelijk. Aan omwonenden en ondernemers rond de locatie heeft de wethouder bevestigd dat de opvang op het perceel Ambachtsweg voor een periode van maximaal twee jaar geldt (inclusief oplevering van het terrein naar oorspronkelijk staat) en niet zal worden verlengd. Het college richt zich op de duur van één jaar wat betreft de daadwerkelijke opvang van asielzoekers, aldus de schriftelijke toezegging van de wethouder d.d. 26 maart 2024.

Van tijdelijke locatie naar duurzame opvang:

Op het moment dat een locatiekeuze voor duurzame opvang van asielzoekers is bepaald, vindt de verdere planuitwerking plaats en wordt de daarbij behorende planologische/vergunningsprocedure gestart. Verwacht wordt dat in geval van een regulier proces de nieuwe locatie nog niet gereed is wanneer de opvang in Lemelerveld een jaar open is geweest (1 april 2025). Het COA geeft aan dat in het geval van units/flexibele bouw een regulier proces een looptijd kent van ongeveer enkele maanden tot 3 jaar. Ingediende bezwaren kunnen het proces aanzienlijk vertragen.

Voor de locatie Hof van Dalfsen lijkt het reëel te komen tot een besluit dat voorziet in verlenging van de opvang totdat de duurzame opvanglocatie gerealiseerd zal zijn. Daarmee wordt nog eenmaal een beroep gedaan op de omwonenden, die al vanaf oktober 2022 met de opvang van doen hebben. Vanwege het uitzicht op het vertrek van de asielzoekers lijkt een tijdelijke voortzetting van de opvang niet overvraagd. Momenteel is het vrij rustig op de locatie en dat staan we ook voor de toekomst voor.

Voor de locatie Ambachtsweg te Lemelerveld zijn enkele scenario's verkend:

Scenario 1: We beëindigen de TGO Lemelerveld rond 1 april 2025.

Daarmee doen we datgene waar het college zich qua termijn ook op gericht heeft. Dit leidt ertoe dat de bewoners van deze locatie door het COA herplaatst zullen moeten worden.

Scenario 2: We bieden een vervolg op de bestaande locatie Ambachtsweg tot aan realisatie duurzame opvang.

Gelet op de bestuurlijke uitspraken over de periode van de Tijdelijke Gemeentelijke Opvang is voortzetting van deze opvang niet aan de orde, wanneer er geen duidelijke planning ligt voor de realisatie van een vervolg. Daarmee is dit scenario voor ons college niet aan de orde.

Wanneer we voor een nieuwe locatie een zorgvuldig traject doorlopen om tot een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsactiviteit (BOPA) te komen, zal de realisatie van die locatie de nodige tijd in beslag nemen. Daarmee komt de afspraak om na verloop van een jaar de TGO Ambachtsweg te verlaten in gevaar. Ons college wil de afspraak over de termijn van opvang op deze locatie nakomen, waarmee dit scenario afvalt.

Scenario 3: We bieden een vervolg op een nieuwe tijdelijke locatie.

In dit scenario zullen de bewoners van het huidige TGO Lemelerveld nog tweemaal binnen de gemeente moeten verhuizen. Veel werkzaamheden zullen meermaals moeten worden verricht. Niet in de laatste plaats zal een nieuwe tijdelijke locatie moeten worden gevonden, waarbij ook voorzien moet worden in een participatietraject. Ons college vindt het niet realistisch dat we op korte termijn voorzien in een nieuwe TGO. Naast bepaling van een locatiekeus, een participatieproces en veel inzet om een dergelijke inspanning te leveren is de financiering van de Tijdelijke Opvang na 2025 uiterst onzeker.

Scenario 4: We gaan de opvanglocatie versneld realiseren.

Het COA heeft aangegeven dat zij bereid is de realisatie van de opvanglocatie versneld op te pakken en te starten, wanneer zij een besluit van de gemeente, inclusief een bestuursovereenkomst heeft. De opening van de opvanglocatie zal dan niet eerder aanvangen dan wanneer het college de omgevingsvergunning heeft verleend. Met medewerking van alle betrokken partijen zou de opening van de opvanglocatie in dat geval binnen zes maanden na besluitvorming van uw raad kunnen plaatsvinden.

Ons college heeft een ambtelijke opdracht uitgezet scenario 4 verder te verkennen. In hoofdstuk 4 gaan we hier verder op in.

4. Verkenning versnelde realisatie duurzame opvang

4.1 Gesprekken met het COA

Vooruitlopend op de opiniërende raadsbijeenkomst is met het COA de haalbaarheid van de overgang van de TGO Lemelerveld naar een nieuwe locatie verkend.

De afloop van de termijn van de tijdelijke opvang in Lemelerveld maakt dat fors is ingezet om voor deze groep asielzoekers binnen onze gemeente een passende vervolgopvang te bieden. Onder de huidige bewoners behoren asielzoekers welke sinds december 2023 binnen onze gemeente verblijven: eerst in Oudleusen, daarna op de Heideparkcamping in Lemelerveld en nu aan de Ambachtsweg.

Het COA heeft bij monde van bestuurslid, de heer J. Kapteijns, in een gesprek d.d. 4 december met de burgemeester laten weten nog steeds op korte termijn op zoek te zijn naar ca 8.000 asielopvangplekken. Hij heeft een dringend beroep gedaan op de gemeente Dalfsen om de huidige opvangcapaciteit binnen de gemeente te behouden. Daarbij heeft hij aangegeven dat het COA zich maximaal inspant een structurele opvanglocatie per 1 juli 2025 gereed te hebben. Een en ander is mede afhankelijk van de besluitvorming en medewerking van de zijde van de gemeente.

Ons college heeft, gelet op de tijdsdruk, de opdracht gegeven het scenario te verkennen, waarbij de asielzoekers vanuit de TGO worden verplaatst naar de nieuwe locatie. De ervaringen welke wij de afgelopen jaren hebben opgedaan met opvang van asielzoekers maakt dat wij ons blijvend willen inspannen de huidige groep asielzoekers, welke wij in onze tijdelijke opvanglocaties opvangen, ook in de nabije toekomst een voortgezette opvang te bieden.

De gesprekken met het COA bevinden zich in een afrondend stadium, maar is afhankelijk van de uitkomst van de behandeling van deze opiniërende nota.

Mocht uw raad zich kunnen vinden in de uitgangspunten van deze nota dan is een verplaatsing van de groep asielzoekers vanuit de Tijdelijke Gemeentelijke Opvang naar een nieuwe locatie mogelijk onder de volgende voorwaarden:

1. De nieuwe locatie, betreft de voorkeurslocatie vanuit de ambtelijke projectgroep.
2. De realisatie van de nieuwe locatie neemt 25 weken in beslag vanaf het moment van besluitvorming door de gemeenteraad.
3. Er is overeenkomst over de bestuursovereenkomst en over werkafspraken.
4. De omgevingsvergunning (BOPA) wordt vóór de ingebruikname verleend.

Vervolg:

Het vervolg is afhankelijk van uw opinie.

Mocht uw raad de uitgangspunten vanuit deze nota onderschrijven, dan zal ons college binnen één dan wel twee weken u een voorkeurslocatie voorleggen en het traject inzetten om de tijdelijke opvanglocaties zo spoedig mogelijk te verplaatsen naar deze voorkeurslocatie.

Bijlagen

Bijlage 1.1a Aanbiedingsbrief verdeelbesluit Overijssel, Minister van Asiel en Migratie, 20 december 2024

Bijlage 1.1b Verdeelbesluit Overijssel, Minister van Asiel en Migratie, 20 december 2024

Bijlage 1.2. Vragen en antwoorden reguliere kleinschalige opvang, COA, oktober 2024

Bijlage 1.3 VNG Nieuws Gemeentelijke exploitatie asielopvang voorlopig onmogelijk, 20 december 2024

> Retouradres Postbus 20011 2500 EH Den Haag

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 20 december 2024
Betreft Aanbieding verdeelbesluit provincie Overijssel

Geachte Commissaris van de Koning, heer Heidema, en colleges van burgemeesters en wethouders van de provincie Overijssel,

Inleiding

In deze brief informeer ik u over de verdeelbesluiten in het kader van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (hierna: de wet). Ik ben zeer verheugd dat we op vrijwillige basis zo ver gekomen zijn en de provincies en ik in goed overleg tot dit resultaat gekomen zijn.

De afgelopen periode heeft u aan de provinciale regietafel afspraken gemaakt hoe invulling te geven aan de opgave voor uw provincie. Met resultaat: de 12 provinciale verslagen hebben bijna 90.000 plekken opgeleverd en over een groot aantal plekken loopt het gesprek nog. Omdat het doel van 96.000 plekken in zicht is heb ik de voorzitters van de provinciale regietafels gevraagd het overleg over invulling van de resterende taak de komende tijd voort te zetten. In het verdeelbesluit heb ik de plekken die via de provinciale verslagen zijn aangedragen overgenomen. Bij de restopgave zijn de plekken verdeeld naar rato van de indicatieve verdeling, waarbij rekening is gehouden met de bepalingen uit de beleidsregel. Dit leidt per provincie tot een sluitende provinciale opgave in elk van de twaalf verdeelbesluiten, voor elke provincie één. Het besluit voor uw provincie treft u aan als bijlage bij deze brief.

Ik heb er alle vertrouwen in dat u samen in goed overleg met de andere gemeenten in uw provincie tot een goede invulling en uitvoering van deze taak zult komen. Voor de gemeenten geldt dat de mogelijkheid blijft bestaan om aan de provinciale regietafel te komen tot afspraken over uitruil van opgaven ter invulling van de gemeentelijke taak, waarbij ook rekening kan worden gehouden met andere opgaven met betrekking tot opvang en huisvesting. Mijn ministerie zal hierbij ondersteuning bieden. Hierover leest u meer in deze begeleidende brief.

Gevolgd proces

Op 31 oktober 2024 ontving ik de verslagen van de commissarissen van de Koning in het kader van de wet. In de verslagen doen de commissarissen verslag van het overleg aan de provinciale regietafel tussen gemeenten, provincie en het COA over de uitvoering van de taken op grond van de wet en geven ze aan hoe de verdeling van opvangplaatsen voor de daaropvolgende twee jaren er uit zal zien. Op basis van deze verslagen zijn de verdeelbesluiten genomen, zoals voorgeschreven door de wet. In deze besluiten worden de opvangplaatsen per

provincie, zoals bepaald in de provinciale opvangopgave die voor 1 februari van hetzelfde kalenderjaar bekend is gemaakt, verdeeld over de gemeenten die in het besluit genoemd worden. Hiermee krijgen gemeenten een wettelijke taak om de in het verdeelbesluit opgenomen aantallen opvangplekken mogelijk te maken, uiterlijk voor 1 juli 2025.

Opbrengst verslagen, restopgave en de verdeelbesluiten

In de verslagen worden in totaal ongeveer 82.000 plekken aangeboden. Daarnaast worden er ongeveer 8.000 kansrijke initiatieven die in de verslagen worden genoemd opgenomen in de verdeelbesluiten. Kansrijke initiatieven zijn plannen die in het verslag genoemd staan, maar waarvan bijvoorbeeld is aangegeven dat ze naar verwachting na 1 juli 2025 worden gerealiseerd. In totaal telt het aantal plekken uit de verslagen op tot bijna 90.000 plekken door gemeenten aangedragen. Hiermee hebben veel gemeenten en provincies laten zien een bijdrage te willen leveren om het aantal van 96.000 opvangplekken, zoals opgenomen in de capaciteitsraming, te realiseren.

De bijna 90.000 plekken uit de verslagen zijn opgenomen in de verdeelbesluiten. De opgave die resteert is verdeeld naar rato van de indicatieve verdeling, waarbij rekening is gehouden met de bepalingen uit de beleidsregel.

Vervolgafspraken

Met het oog op de genomen verdeelbesluiten en de wens om gemeenten in staat te stellen gezamenlijk tot invulling en realisatie te komen heb ik de volgende afspraken gemaakt met de voorzitters van de provinciale regietafels (PRT's).

1. Gemeenten kunnen om te voldoen aan de gemeentelijke taak aan de PRT uitruilafspraken maken, waarbij het net zoals eerder mogelijk is om plekken ten behoeve van de uitstroom van statushouders in te brengen.
2. Gevolg van het verdelen van de restopgave is dat veel gemeenten relatief kleine opgaves (regulier en amv) krijgen toegewezen. Om de haalbaarheid en uitvoerbaarheid te bevorderen, de continuïteit van ketenprocessen te borgen en daarbij oog te houden voor het kostenaspect, vraag ik de PRT's ook afspraken te maken over het samenvoegen van opgaven. Dit geldt voor de restopgave, maar ook voor de door gemeenten zelf aangedragen plekken.

Uit de provinciale verslagen volgt dat een aantal provincies meer plekken realiseert dan hun provinciale opgave. Daartegenover staat een aantal provincies met een niet-sluitend verslag. Gevolg hiervan is dat het realiseren van de som van de in het verdeelbesluit vastgelegde provinciale opgaves leidt tot meer plekken dan de benodigde 96.000. Om ervoor te zorgen dat het totale aantal te realiseren plekken het aantal van 96.000 niet overstijgt heb ik het volgende afgesproken.

3. Provincies met een overschot op de eigen provinciale opgave kunnen in gesprek gaan met provincies die een restopgave hadden en hiervoor afspraken maken die zien op het uitruilen van de opgave tussen gemeenten. Over dit proces, voorwaarden en mogelijke financiële gevolgen zullen begin 2025 nadere afspraken worden gemaakt met de voorzitters van de PRT's.

Datum
20 december 2024

De restopgave is naar rato van de indicatieve verdeling (verdeelsleutel) verdeeld over gemeenten die hiervoor in aanmerking kwamen. Daarom zijn in enkele provincies relatief veel kleine restopgaves opgenomen in het verdeelbesluit. Gelet op de meerplekken die een aantal gemeenten heeft (en het tempo waarin deze worden opgeleverd) is het logisch deze verdeling en de ontwikkeling hiervan in de PRT te bespreken en zoveel mogelijk indachtig de indicatieve verdeling van de provinciale opgave te realiseren.

Met deze afspraken verwacht ik dat het zal lukken om in het komende halfjaar tot invulling te komen van de benodigde plekken, waarbij ik vertrouwen op de inzet van alle gemeenten om dit gezamenlijk mogelijk te maken.

Ondersteuning

Het ministerie van Asiel en Migratie gaat gemeenten en provincies op de volgende manier ondersteunen in het proces om voor 1 juli 2025 te komen tot realisatie van de benodigde plekken.

- In het eerste kwartaal van 2025 komen extra instrumenten beschikbaar die helpen bij het vergroten van de uitstroom van statushouders uit de opvang. Deze ontwikkeling kan worden betrokken bij de gesprekken aan de PRT's.
- Bij het interbestuurlijk toezicht op het realiseren van de opgave worden alle relevante feiten en omstandigheden betrokken.
- Wat betreft de specifieke uitkeringen en de implicaties bij eventuele uitruilafspraken gaat mijn ministerie in gesprek met gemeenten om te bezien hoe dit bij uitruilafspraken op een juiste manier en in lijn met de geldende wet- en regelgeving kan worden vormgeven.
- Tot slot zal mijn ministerie waar nodig PRT's ondersteunen bij het komen tot uitruil- en samenvoegafspraken.

Tot slot

Ik besef dat deze en aanverwante opvangopgaven veel van u vragen en dat vele betrokkenen in gemeenten, in provincies, en binnen het Rijk zich hiervoor inzetten. Ik ben alle deelnemers aan de provinciale regietafel zeer erkentelijk voor hun bijdrage en ben verheugd dat u in goed overleg en op vrijwillige basis zover gekomen bent.

Hoogachtend,

De Minister van Asiel en Migratie

M.H.M. Faber - van de Klashorst

Besluit van de Minister van Asiel en Migratie, van 20 december 2024, nr. 6015733, houdende de verdeling van asielopvangplaatsen in het kader van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen over de provincie Overijssel

de Minister van Asiel en Migratie,

Gelet op artikel 5 van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, de Beleidsregel verdeelbesluiten en de Capaciteitsraming, provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente 2024;

Besluit:

Artikel I

De asielopvangplaatsen uit de provinciale opvangopgave van de provincie Overijssel, zoals bekendgemaakt op 31 januari 2024, worden als volgt over de gemeenten verdeeld:

Tabel 1: Verdeling asielopvangplaatsen over gemeenten

Gemeente	Reguliere opvangplaatsen	Amv-opvangplaatsen	Totaal
Almelo	468	0	468
Borne	0	0	0
Dalfsen	142	26	168
Deventer	550	0	550
Dinkelland	129	24	153
Enschede	550	21	571
Haaksbergen	107	20	127
Hardenberg	700	0	700
Hellendoorn	162	30	192
Hengelo (O.)	425	0	425
Hof van Twente	157	30	187
Kampen	282	26	308
Losser	98	18	116
Oldenzaal	131	25	156
Olst-Wijhe	85	15	100
Ommen	84	16	100
Raalte	175	33	208
Rijssen-Holten	250	0	250
Staphorst	84	16	100
Steenwijkerland	187	33	220
Tubbergen	150	0	150
Twenterand	137	26	163
Wierden	85	56	141
Zwartewaterland	104	20	124
Zwolle	545	103	648

Artikel II

Dit besluit wordt aangehaald als: Verdeelbesluit Overijssel 2024

's-Gravenhage, 20 december 2024

De Minister van Asiel en Migratie

M.H.M. Faber – V

Bezwaar

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden een bezwaarschrift indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Asiel en Migratie, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt (datum en nummer);
- d. een opgave van de redenen waarom men zich met het besluit niet kan verenigen;
- e. zo mogelijk een afschrift van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt.

Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het bezwaarschrift.

Een bezwaarschrift kan uitsluitend per gewone post en niet per e-mail worden ingediend.

Machtigt u iemand om namens u bezwaar te maken? Stuur dan ook een kopie van de machtiging mee. Bij indiening van een bezwaarschrift namens een rechtspersoon, dient u documenten mee te sturen (origineel uittreksel uit het handelsregister en/of een kopie van de statuten van de rechtspersoon) waaruit blijkt dat u bevoegd bent namens de rechtspersoon op te treden.

Toelichting

1. Algemene uitgangspunten

Op grond van artikel 5, eerste lid, van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (hierna: de wet) neemt de Minister van Asiel en Migratie eens in de twee jaar een verdeelbesluit per provincie. In deze besluiten worden de opvangplaatsen per provincie, zoals bepaald in de provinciale opvangopgave die voor 1 februari van hetzelfde kalenderjaar bekend is gemaakt, verdeeld over de in het besluit aangewezen gemeenten.

Bijzondere opvangplaatsen

In de provinciale opvangopgave kan aan gemeenten naast een opgave voor reguliere opvangplaatsen een aparte opgave worden gegeven voor bijzondere opvangplaatsen. De provinciale opvangopgave voor deze cyclus is bekendgemaakt op 31 januari 2024. Hierin is een opgave voor de bijzondere opvangplaatsen meegegeven, namelijk voor opvangplaatsen voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). In de verdeelbesluiten worden voor deze cyclus zowel de benodigde reguliere opvangplaatsen als de benodigde amv-opvangplaatsen verdeeld. De verdeling telt op tot de provinciale opvangopgave. Waar in het vervolg van deze toelichting over de provinciale opvangopgave wordt gesproken, ziet dit toe op zowel de opgave voor regulier als voor amv.

Wettelijke taak

Met de verdeelbesluiten wordt invulling gegeven aan de taak die de wet creëert voor gemeenten; zij moeten de opvangplaatsen uit het verdeelbesluit mogelijk maken. Gemeenten die in het verdeelbesluit geen opgave hebben, hebben dus geen wettelijke taak. Bij het maken van de verdeelbesluiten neemt de minister een aantal uitgangspunten in acht die zijn opgenomen in de wet en in de Beleidsregel verdeelbesluiten (Stcrt. 2024, 21380).

Provinciaal verslag

Op 31 oktober van dit jaar hebben de commissarissen van de Koning in hun rol als rijksorgaan en voorzitter van de Provinciale regietafel (PRT) verslag uitgebracht (zoals bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de wet) naar aanleiding van het overleg dat plaats heeft gevonden aan de PRT. In dit verslag is een verdeling van de provinciale opvangopgave voor de twee daaropvolgende jaren over een aantal gemeenten voorgesteld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere opvangplaatsen en amv-opvangplaatsen. Dit provinciale verslag is voor de minister het uitgangspunt bij het nemen van het verdeelbesluit.

Wanneer uit het verslag blijkt dat aan de PRT overeenstemming is bereikt over een volledige en uitvoerbare invulling van de provinciale opvangopgave, wordt de verdeling uit het verslag door de minister overgenomen in het verdeelbesluit (artikel 2, tweede lid, Beleidsregel verdeelbesluiten). Onder volledige invulling wordt verstaan: een invulling die het vastgestelde aantal reguliere opvangplaatsen én amv-opvangplaatsen uit de provinciale opvangopgave volledig dekt.

Als uit het verslag blijkt dat het aan de PRT niet gelukt is om te komen tot een volledige en uitvoerbare verdeling die de gehele provinciale opvangopgave dekt, wordt het verdeelbesluit aangevuld door de minister, zodat het verdeelbesluit de provinciale opvangopgave volledig dekt. Ook in dit geval is de verdeling in het verslag het uitgangspunt.

Overwegingen bij het aanvullen van het verdeelbesluit

Bij het aanvullen van het verdeelbesluit laat de minister zich volgens artikel 3 van de Beleidsregel verdeelbesluiten leiden door de volgende overwegingen:

a. Evenwichtige verdeling

De minister streeft naar een zo evenwichtig mogelijke verdeling over het grondgebied van Nederland, rekening houdend met de SES-WOA-score op gemeenteniveau. De indicatieve verdeling per gemeente is hiervoor het uitgangspunt, aangezien hierin rekening is gehouden met de evenwichtige verdeling naar inwoneraantal en de SES-WOA score.

b. Eerdere en bijzondere inspanningen op het gebied van asielopvang

Er wordt rekening gehouden met de eerder geboden asielopvang in gemeenten in de afgelopen tien jaar en ook de opvang van ontheemden in het geval van acute noodsituaties (zoals in het geval van Oekraïne). Hierbij speelt de duur (maanden, jaren) en omvang (aantal opvangplaatsen) van de eerder geboden asielopvang een rol. Ook wordt gekeken naar de aanwezigheid van bijzondere opvangmodaliteiten binnen de gemeenten. Voor het overzicht van de eerdere en bijzondere inspanningen op gebied van asielopvang per gemeente maakt de minister gebruik van reeds bekende informatie, waaronder de informatie uit het verslag en informatie van andere partijen zoals bijvoorbeeld het COA. Als blijkt dat een gemeente veel meer doet of in de afgelopen tien jaar heeft gedaan, dan op basis van de indicatieve verdeling is bepaald, ligt het niet in de lijn der verwachting dat deze gemeente een (extra) opgave krijgt bij het sluitend maken van de verdeling.

c. Haalbaarheid en uitvoerbaarheid

Er wordt bij de verdeling ook rekening gehouden met de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de opvangplaatsen voor de uitvoeringsorganisaties in de migratieketen en de gevolgen hiervan voor het asiel-, vertrek- en opvangproces. Hierbij worden ook de omstandigheden meegewogen die kunnen bijdragen aan kansrijke realiseerbaarheid van een opvangvoorziening in een gemeente. Om de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van een verdeelbesluit te beoordelen, maakt de minister gebruik van de al bekende informatie hierover en informatie van andere partijen zoals bijvoorbeeld het COA, de IND en de DTenV.

2. Methode voor het aanvullen van de verdeelbesluiten

Wanneer de verdeling uit het verslag niet de gehele provinciale opvangopgave dekt, is het verdeelbesluit aangevuld door de minister zodat het verdeelbesluit uiteindelijk de provinciale opvangopgave volledig dekt. Om tot een sluitende verdeling te komen, zijn verschillende stappen gezet. Deze stappen worden hieronder toegelicht.

Stap 1: Overnemen opvangplaatsen uit provinciaal verslag

Wanneer de verdeling uit een provinciaal verslag niet sluitend is, is deze ook het uitgangspunt voor het verdeelbesluit. De reguliere en amv-asielopvangplaatsen uit het verslag worden overgenomen in het verdeelbesluit. Zo is zo veel mogelijk recht gedaan aan de keuzes en afspraken die aan de PRT zijn gemaakt.

Stap 2: Toevoegen opvangplaatsen vanuit kansrijke initiatieven

In de verslagen worden mogelijk ook opvangplaatsen genoemd waarvan onvoldoende duidelijk is of deze tijdig (binnen zes maanden na bekendmaking van het verdeelbesluit) beschikbaar zijn en/of in ieder geval beschikbaar blijven tot de datum van de volgende capaciteitsraming (1 februari 2026). Vaak zijn plannen voor deze opvangplaatsen wel al in een gevorderd stadium.

Plannen worden als kansrijk beschouwd wanneer deze in ieder geval één van de volgende elementen bevatten:

- Lokale besluitvorming is afgerond;
- Een beoogde locatie is niet binnen zes maanden na bekendmaking van het verdeelbesluit beschikbaar, maar wel voor publicatie van de nieuwe capaciteitsraming op 1 februari 2026;
- Een bestaande locatie is niet beschikbaar tot de datum van de volgende capaciteitsraming, maar er is aantoonbaar zicht op verlenging van de locatie;
- Er is een duidelijke toezegging van een gemeente om de opvangplaatsen tijdig (binnen 6 maanden na bekendmaking van het verdeelbesluit) te realiseren.

Als er in het verslag opvangplaatsen zijn genoemd die een of meerdere van de bovenstaande elementen bevatten, zijn deze kansrijke initiatieven opgenomen in het verdeelbesluit. Dit is wenselijk vanwege de haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Hiermee wordt voorkomen dat gemeenten die al kansrijke plannen hebben geen wettelijke taak krijgen en gemeenten die geen plannen hebben wel.

Stap 3: Berekenen van de restopgave

Na het overnemen van de opvangplaatsen uit het verslag en de kansrijke initiatieven kan het zo zijn dat de verdeling nog niet optelt tot de provinciale opvangopgave. Wanneer dit het geval is, is berekend wat de restopgave is. Dit is het aantal reguliere en/of amv-opvangplaatsen dat nodig is om te voldoen aan de provinciale opvangopgave. Aangezien alle provincies een opvangopgave hebben voor reguliere opvangplaatsen en amv-opvangplaatsen kunnen zij een restopgave hebben voor reguliere opvangplaatsen, amv-opvangplaatsen of voor beiden.

Stap 4: Verdelen restopgave

De restopgave is vervolgens verdeeld over de gemeenten. Hierbij is rekening gehouden met een aantal factoren:

Stap 4a: Uitsluiten gemeenten voor de verdeling van de restopgave

Bij het verdelen van de restopgave zijn de uitgangspunten uit de Beleidsregel verdeelbesluiten in acht genomen. Op grond van deze uitgangspunten kunnen gemeenten worden uitgesloten bij de verdeling van de restopgave.

Realisatie aantal opvangplaatsen indicatieve verdeling

Wanneer een gemeente in het provinciaal verslag heeft aangegeven evenveel of meer te doen dan het aantal opvangplaatsen uit de indicatieve verdeling, is deze gemeente niet meegenomen bij de verdeling van de restopgave. Hiermee wordt recht gedaan aan het uitgangspunt van het streven naar een zo evenwichtig mogelijke verdeling. Daarom is de restopgave alleen verdeeld over gemeenten die deze evenredige bijdrage nog niet leveren.

Uitzonderlijke historische bijdrage

Wanneer een gemeente de afgelopen tien jaar gemiddeld een grotere bijdrage aan de opvangopgave heeft geleverd dan van de gemeente op basis van de indicatieve verdeling mocht worden verwacht, is deze gemeente niet meegenomen bij de verdeling van de restopgave. Om dit te beoordelen is gekeken naar de opvangplaatsen die een gemeente in de afgelopen 10 jaar (van 1 september 2014 tot en met 1 september 2024) per jaar gemiddeld heeft gerealiseerd. Wanneer de gemiddelde historische bijdrage van een gemeente hoger was dan de indicatieve verdeling, is de gemeente niet meegenomen bij de verdeling van de restopgave. Dit doet recht aan het uitgangspunt dat bij het verdelen van de restopgave rekening wordt gehouden met de eerder geboden asielopvang in gemeenten in de afgelopen tien jaar.

Ook wanneer gemeenten een uitzonderlijke bijdrage hebben geleverd aan de opvang van Oekraïners, zijn zij uitgesloten voor de verdeling van de restopgave. Dit is het geval als hun bijdrage aan het aantal opvangplaatsen voor Oekraïners van 1 januari 2023 tot en met 1 september 2024 groter dan 200% was van het aantal opvangplaatsen dat zij hadden moeten realiseren op basis van een evenredige verdeling van het totaal aantal opvangplaatsen over alle gemeenten.

Uitruil tussen gemeenten

Aan de PRT hebben gemeenten afspraken kunnen maken over het uitruilen van opvangplaatsen binnen de provincie. Wanneer gemeente A opvangplaatsen realiseert voor gemeente B, zijn deze bij de verdeling van de restopgave beschouwd als opvangplaatsen van gemeente B. Als gemeente A voor gemeente B een aantal opvangplaatsen realiseert dat gelijk is aan het aantal opvangplaatsen dat gemeente B op basis van de indicatieve verdeling zou moeten realiseren, is gemeente B niet meegenomen bij de verdeling van de restopgave van reguliere opvangplaatsen. Wanneer de uitruilafpraak voor een gemeente niet gelijk is aan de indicatieve verdeling, is dit bij de verdeling van de restopgave meegewogen; de gemeente krijgt dan een kleiner deel van de restopgave.

Wanneer meerdere gemeenten hebben aangegeven hun opgaven onderling uit te ruilen, is dit meegenomen bij de verdeling van de restopgave van reguliere opvangplaatsen. Als het aantal reguliere opvangplaatsen dat ze gezamenlijk realiseren gelijk aan of groter is dan het aantal opvangplaatsen dat ze samen op basis van hun indicatieve verdeling zouden moeten realiseren, zijn deze gemeenten uitgesloten bij de verdeling van de restopgave van reguliere opvangplaatsen.

Stap 4b: Verdelen van resterende opvangplaatsen over gemeenten

Een deel van de gemeenten is op basis van de hierboven genoemde criteria niet meegenomen bij de verdeling van de restopgave. Er blijft een aantal gemeenten over waarover de restopgave is verdeeld. De restopgave is evenredig verdeeld over al deze gemeenten zodat zij allen eenzelfde percentage moeten realiseren van het aantal opvangplaatsen dat ze op basis van de indicatieve verdeling zouden moeten realiseren. Hoe hoog dit percentage is, hangt af van de omvang van de restopgave en het aantal gemeenten dat is uitgesloten van de verdeling van de restopgave. Gemeenten krijgen in het verdeelbesluit niet meer opvangplaatsen dan het totaal aantal opvangplaatsen (regulier en amv) uit de indicatieve verdeling. Deze methode voor verdeling van de restopgave doet recht aan het uitgangspunt van een evenwichtig verdeling. Ook gemeenten die in het verslag al hebben aangegeven een aantal opvangplaatsen mogelijk te maken, maar minder dan het

aantal opvangplaatsen uit de indicatieve verdeling, kunnen een deel van de restopgave krijgen. Dit is het geval wanneer het aantal opvangplaatsen dat zij in het verslag hebben aangegeven onder het percentage blijft van de indicatieve verdeling die gemeenten in de betreffende provincie moeten realiseren om de verdeling sluitend te maken.

Mocht een gemeente door deze verdeling van de restopgave uitkomen op een aantal van minder dan 5 opvangplaatsen (regulier of amv), dan wordt deze gemeente uitgesloten van de verdeling en worden deze opvangplaatsen verdeeld over de andere gemeenten die wel in aanmerking komen voor de verdeling van de restopgave. Zo wordt recht gedaan aan het uitgangspunt van haalbaarheid en uitvoerbaarheid, omdat zulke kleine aantallen moeilijk te realiseren zijn. De verdeling van de restopgave wordt vervolgens toegevoegd aan de initiële verdeling. Hiermee is de verdeling van opvangplaatsen voor de provincie sluitend gemaakt.

3. Het verdeelbesluit voor de provincie Overijssel

Op 31 oktober heeft de commissaris van de Koning van Overijssel, in lijn met artikel 4, tweede lid van de wet, verslag uitgebracht van het overleg dat heeft plaatsgevonden aan de PRT. Uit dit verslag blijkt dat de gemeenten in de provincie Overijssel niet tot een volledig sluitende verdeling zijn gekomen van het aantal opvangplaatsen dat zij volgens de provinciale opgave moeten realiseren.

De provincie Overijssel heeft een opgave van 5.787 reguliere opvangplaatsen en 538 amv-opvangplaatsen. Na het overnemen van de opvangplaatsen die aangeboden worden en het toevoegen van opvangplaatsen die voortkomen uit kansrijke initiatieven uit het verslag, komt de provincie Overijssel uit op 3.851 reguliere opvangplaatsen en 130 amv-opvangplaatsen. Om te komen tot een sluitende verdeling van de provinciale opgave moet er een restopgave van 1.936 reguliere opvangplaatsen en 408 amv-opvangplaatsen worden ingevuld.

Bij de verdeling van de restopgave zijn de volgende gemeenten uitgesloten:

Uitsluiting vanwege realisatie aantal opvangplaatsen indicatieve verdeling

Gemeente Almelo, Deventer, Hardenberg, Hengelo, Kampen, Rijssen-Holten en Tubbergen

Uitsluiting vanwege uitzonderlijke historische bijdrage

Gemeente Almelo, Deventer en Hardenberg (asielopvang); Borne (onthemden Oekraïne)

De restopgave is verdeeld over een aantal gemeenten volgens de methode die in hoofdstuk 2 is toegelicht. In totaal is de restopgave reguliere opvangplaatsen verdeeld over 16 gemeenten en de restopgave amv-opvangplaatsen verdeeld over 16 gemeenten. Sommige gemeenten hebben voor beide type opvangplaatsen een deel van de restopgave gekregen.

De restopgave is verdeeld over de volgende gemeenten:

Dalfsen (regulier en amv)
Dinkelland (regulier en amv)
Enschede (amv)
Haaksbergen (regulier en amv)
Hellendoorn (regulier en amv)
Hof van Twente (regulier en amv)
Losser (regulier en amv)
Oldenzaal (regulier en amv)
Olst-Wijhe (regulier en amv)
Ommen (regulier en amv)
Raalte (regulier en amv)
Staphorst (regulier en amv)
Steenwijkerland (regulier en amv)
Twenterand (regulier en amv)
Wierden (regulier)
Zwartewaterland (regulier en amv)
Zwolle (regulier en amv)

De Minister van Asiel en Migratie,

M.H.M. Faber – Van de Klashorst

VRAGEN EN ANTWOORDEN REGULIERE KLEINSCHALIGE OPVANG

13 oktober 2024

Wat is voor het COA reguliere kleinschalige opvang?

Met reguliere kleinschalige opvang bedoelen we locaties van minder dan rond de 150 plekken met een looptijd van bij voorkeur meer dan 5 jaar. Er zijn twee basisvarianten; een dependance en een zelfstandige locatie. Als er een azc op maximaal 45 minuten reizen met het openbaar vervoer is of komt, dan kiezen we voor een dependance. Als die er niet is, wordt het een zelfstandige locatie. Op kleinschalige locaties wonen bewoners zelfstandiger dan op een azc omdat er geen permanente begeleiding is en ze voor bijvoorbeeld een doktersbezoek, taallessen of recreatieve activiteiten of naar de hoofdlocatie of gemeentevoorzieningen gaan.

Waarom kleinschalige opvang?

Het COA werkt aan allerlei oplossingen voor een stabiel asielopvangsysteem. Daar horen ook mogelijkheden voor kleinschalige opvang bij. Kleinschalige opvang is duurder dan opvang met grotere getallen en behoorde tot nu toe niet tot de financiële mogelijkheden. Maar net als onze samenwerkingspartners, merkt het COA dat kleinschaligheid belangrijk is voor lokaal draagvlak en nodig is om meer verspreide, langdurige locaties te krijgen. Kleinschalige opvang is in veel situaties ook goed voor onze bewoners, omdat zij gemakkelijker aansluiten op de gemeenschap en sneller integreren.

Waarom nu pas?

Kleinschalige opvang is duurder dan opvang met grotere getallen en behoorde tot nu toe niet tot de financiële mogelijkheden. We hebben al ervaring met kleinschalige opvangvoorzieningen voor alleenreizende jongeren (amv). Daarnaast kennen we kortlopende kleine noodopvanglocaties, soms in samenwerking met het Rode Kruis. De azc-dependance en kleine zelfstandige locatie zijn **reguliere** (langjarige) kleinschalige opvangvormen.

Wat is het verschil tussen een azc-dependance en een zelfstandige locatie?

In een azc-dependance gaan bewoners voor begeleiding, doktersbezoek, taallessen, etc. naar de nabijgelegen hoofdlocatie. In een kleine zelfstandige locatie krijgen bewoners begeleiding van een ambulant team van het COA en maken ze waar mogelijk gebruik van zorg-, les- en andere voorzieningen in de gemeente.

Wat is het verschil tussen reguliere kleinschalige opvang en kleinschalige nood- en amv-opvang?

In de reguliere kleinschalige opvang is over het algemeen geen vaste begeleiding aanwezig. In de amv-opvang is er 24/7 begeleiding aanwezig. Deze kwetsbare doelgroep vraagt een heel andere begeleidingsvorm en -methodiek. In de kleinschalige noodopvang is altijd begeleiding in huis, soms in samenwerking met het Rode Kruis. Deze opvangvorm is tijdelijk, terwijl de reguliere kleinschalige opvang structureler van

aard is. Dat betekent dat deze opvang voor een langere periode (bij voorkeur meer dan 5 jaar) in een gemeente is.

Is alles mogelijk?

Alles is bespreekbaar, kleinschalige opvang is altijd maatwerk. Dat betekent niet dat het altijd lukt om een passende, betaalbare oplossing te vinden. Onze vastgoedadviseurs checken de eerste basisvereisten en als deze voldoen, worden de panden geschouwd. Zaken waar naar gekeken wordt is bijvoorbeeld de ligging en de staat van het pand, wat er al aan voorzieningen is, of er verbouwd kan worden etc. Hoe kleiner een locatie, hoe minder voorzieningen geboden kunnen worden aan bewoners.

Hoe strikt zijn de eisen?

We gaan graag met gemeenten in gesprek over hoe we samen reguliere kleinschalige opvang goed voor elkaar krijgen. Er gelden een paar randvoorwaarden voor het COA, maar reguliere kleinschalige opvang krijgt vooral in de praktijk vorm. Met de eerste locaties (afhankelijk van het aanbod van gemeenten), gaan we in de praktijk leren wat het beste werkt.

Welke bewoners komen er in?

Het COA selecteert de bewoners voor kleinschalige opvanglocaties. Uiteraard wordt gekeken of een bewoner zich voldoende kan redden op deze locatie. Voor iemand die net in Nederland is, is dat bijvoorbeeld lastiger. Het gaat dan om zaken als voor jezelf zorgen, zelf activiteiten doen, sociaal netwerk, persoonlijk welbevinden, externe contacten etc.

Waar moet een kleinschalige locatie minimaal in voorzien?

Bewoners moeten er kunnen slapen, douchen, koken en eten op een kleinschalige locatie. Deze locaties hoeven in principe niet ingericht te worden met bespreekkamers, lesruimtes, zorgpraktijkkamers etc. zoals bij een azc. Afhankelijk van de vorm, het aantal bewoners en samenwerking met andere partijen zoals VluchtelingenWerk, moet de inschatting gemaakt worden wat er op de locatie minimaal nodig is en wat er in de hoofdlocatie of gemeente beschikbaar is.

Hoe zit het met toezicht en beveiliging?

Op locaties boven de 100 bewoners wordt permanente beveiliging ingezet, alles daaronder in principe niet. Dan kijken we naar andere maatregelen zoals cameratoezicht, slimme toegang en mobiele beveiligingsteams. Daarnaast komen medewerkers van het COA regelmatig langs op de kamers.

Hoe werkt het met onderwijs en zorg, moeten gemeenten daar iets aan doen?

Bewoners van azc-dependances kunnen voor medische zorg terecht bij de GZA op de hoofdlocatie. Op een zelfstandige locatie wordt per locatie bekeken hoe de zorg voor bewoners het beste geregeld kan worden. Als er meerdere kleinschalige opvangvoorzieningen in de regio zijn, kan er wellicht een ambulant zorgteam van de GZA (Gezondheidszorg Asielzoekers) ingezet worden. Als GZA niet mogelijk is, kijkt het

COA samen met gemeenten of bewoners terecht kunnen bij huisartsen en andere zorgverleners in de buurt of commerciële zorgdiensten. Het COA betaalt in alle gevallen de zorgkosten.

De gemeente is zoals bij een reguliere azc, altijd verantwoordelijk om onderwijs te organiseren voor de kinderen op de kleinschalige locatie.

Voor lessen, sport en activiteiten kunnen bewoners in een dependance vaak terecht bij de hoofdlocatie. Bij zelfstandige locaties, wordt er qua faciliteiten meer aan gemeenten gevraagd.

Wat zijn de kosten?

De rijksoverheid financiert de asielopvang, dus ook de kleinschalige locaties. Voor de gemeenten zitten er geen extra kosten aan kleinschalige opvang. Er wordt wel meer beroep gedaan op gemeenten om samen te kijken naar lokale voorzieningen en faciliteiten, maar ook daarvoor geldt dat het COA de kosten betaalt.

Over het algemeen zijn kleinschalige opvanglocaties zijn duurder dan de reguliere azc's, simpelweg omdat voorzieningen voor grotere groepen relatief goedkoper zijn.

Hoe gaat het met het beheer van het vastgoed van deze locaties?

Het beheer van het pand kan bij de gemeente, het COA of de vastgoedeigenaar liggen. Dit hangt af van de lokale afspraken.

Op welke manier kunnen gemeenten locaties aanbieden?

Gemeenten kunnen locaties aanbieden op coa.nl/vastgoed.

Hoe werkt het als een gemeente een locatie heeft aangemeld?

Het COA checkt eerste de basisvereisten en neemt na de eerste 'papieren' beoordeling contact op met de gemeente. Als aan de vereisten wordt voldaan, wordt er een afspraak gemaakt voor een schouw van het pand.

Vragen?

Voor vragen over de reguliere kleinschalige opvang kunt u via de COA informatielijn terecht bij de bestuurlijk vastgoedregisseur in uw regio, info@coa.nl of 088-715 7000.

Gemeentelijke exploitatie asielopvang voorlopig onmogelijk

 Nieuws

Gerelateerde onderwerpen

[Asiel tot integratie](#), [Asielopvang](#)

vrijdag 20 december 2024

Het is voorlopig niet mogelijk om als gemeente zelf een opvanglocatie voor asielzoekers te exploiteren. Dat staat in de beantwoording van vragen die de VNG hierover in juli aan de minister van Asiel en Migratie stelde.

[Lees hier de antwoordbrief van het ministerie van Asiel en Migratie \(pdf, 87 kB\).](#)

Bij inwerkingtreding van de Spreidingswet is regelgeving gepubliceerd waarin staat dat asielopvang ook onder verantwoordelijkheid van het college kan worden geëxploiteerd. De VNG vraagt al [geruime tijd aandacht](#) voor een nadere uitwerking van de kaders. Helaas blijkt nu dat enkele van de aandachtspunten waar we in onze brief op wezen, inderdaad grote obstakels vormen

Juridische analyse

Uit een juridische analyse van het ministerie van A&M blijkt dat óf het COA óf het college eindverantwoordelijk is voor de exploitatie. Het gaat dan om de volledige materiële én immateriële exploitatie. Een gedeelde verantwoordelijkheid is juridisch niet mogelijk.

Dit betekent dat gemeenten die zelf exploiteren *alle* taken die het COA normaliter uitvoert op zich moeten nemen, inclusief de toegang tot medische zorg, contact met de ketenpartners en de uitvoering van de RVA en de REBA.

Uit nadere bestudering door het ministerie van A&M, in samenwerking met het COA en de VNG, blijkt dat dit momenteel niet mogelijk is. Dit komt met name doordat enkele juridische grondslagen ontbreken. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- een juridische basis voor gegevensuitwisseling met ketenpartners en om een grondslag voor toezicht door de Inspectie Justitie en Veiligheid.

- praktische belemmeringen, zoals gebrek aan toegang tot de informatiesystemen van de landelijke organisaties in de migratieketen.

Duurzame gemeentelijke opvang

Momenteel wordt in een aantal gemeenten al opvang geboden in de vorm van Tijdelijke Gemeentelijke Opvang (TGO). Het COA draagt in deze variant de eindverantwoordelijkheid en organiseert onder meer de toegang tot zorg en het contact met de ketenpartners. Gemeenten voeren (deels) het dagelijks beheer en de begeleiding op de locatie uit. Een aantal gemeenten heeft aangegeven deze variant te waarderen, omdat ze daardoor een nauwere betrokkenheid bij de opvang hebben. Momenteel verkent het COA of het mogelijk is het TGO-concept uit te werken tot een meer duurzame opvangvorm.

Gemiste kans

De VNG heeft bij het ministerie aangegeven teleurgesteld te zijn over de late beantwoording en het feit dat gemeentelijke exploitatie vooralsnog niet mogelijk blijkt. Dit vinden wij een gemiste kans, omdat het mogelijkheden kan bieden voor meer gemeentelijke regie op de opvang, voor kleinschaligheid en voor het stimuleren van participatie.

Verder onderzoeken

De afspraak is de komende tijd te onderzoeken hoe gemeentelijke exploitatie alsnog mogelijk gemaakt kan worden. Daarnaast wordt het concept voor 'duurzame gemeentelijke opvang' onder verantwoordelijkheid van het COA verder verkend. Voor beide varianten geldt dat ook de financiële kaders nog moeten worden vormgegeven.

Raadsvoorstel

Status: Opiniërend

Agendapunt:

Onderwerp: Duurzame opvang asielzoekers gemeente Dalfsen

Datum: 7 januari 2025

Portefeuillehouder: dhr. J.W. Uitslag

Decosnummer: -

Informant: Jos Elshof

  @dalfsen.nl

(0529)

Doel

Uw opinie te geven over de Nota “Op weg naar duurzame opvang asielzoekers, gemeente Dalfsen” .

Aanleiding

U heeft in de raadvergadering van 3 en 6 juli 2023 een motie aangenomen rondom potentiële structurele opvanglocaties voor vluchtelingen. Hier stelde de raad dat tijdelijke opvangplekken voor vluchtelingen niet de oplossing zijn en werd het college verzocht om te zoeken naar een of twee geschikte locaties voor een structurele invulling aan de opvang van vluchtelingen. Hiervoor is een participatieproces opgestart, is er een wegingskader opgesteld en hebben bewoners en andere belanghebbenden locaties kunnen aandragen. Deze hebben geresulteerd in een longlist die na beoordeling is ingekort tot een shortlist van een aantal potentiële locaties.

Inmiddels zijn er actuele landelijke politieke ontwikkelingen die invloed hebben op het vraagstuk, waaronder mogelijke intrekking van de Spreidingswet. Ons college vraagt uw raad een opinie op de uitgangspunten die opgenomen zijn in bijgaande nota.

Op dit moment vangt de gemeente Dalfsen circa 105 asielzoekers op in de Tijdelijke Gemeentelijke Opvang aan de Ambachtsweg in Lemelerveld en ca 45 asielzoekers in Hof van Dalfsen te Dalfsen. Het college wil duidelijkheid bieden aan een eventueel vervolg van deze opvang.

Beoogd effect

Opinies van de raadscommissie te vragen alvorens tot een definitief raadsvoorstel te komen over realisatie van een of meerdere locaties voor duurzame vluchtelingenopvang.

Argumenten

1. *Opiniërende raadsuitspraken zijn nodig als kader voor het uitvoeren van de opdracht om tot een of meerdere duurzame opvanglocatie(s) te komen*

Hiervoor wordt verwezen naar de bijlage: Op weg naar duurzame opvang asielzoekers.

2. *Beëindiging tijdelijke opvanglocatie Lemelerveld*

Bij de opening van een structurele opvanglocatie kunnen de tijdelijke gemeentelijke opvanglocaties (TGO) beëindigd worden. TGO Lemelerveld aan de Ambachtsweg is 29 maart 2024 geopend ter overbrugging om te komen tot een structurele locatie, dit voor een periode van ongeveer 1 jaar opvang voor maximaal 120 mensen. Op 25 maart 2024 heeft portefeuillehouder dit als volgt schriftelijk bevestigd naar de omwonenden van de TGO Lemelerveld: "De duur van de opvang is voor ongeveer een jaar, met die opmerking dat er een verplichting geldt, dat de permanente locatie of nieuwe tijdelijke locatie uiterlijk op 28 maart 2025 bekend is en in aanbouw is zodat de uitloop tot een minimum wordt beperkt." De vergunning voor de tijdelijke opvanglocatie is langer (2 jaar), maar dat stelt de gemeente in staat om het terrein weer in oorspronkelijke staat op te leveren.

Alternatieven

Indien uw raad geen uitspraken wenst te maken m.b.t. de genoemde vraagstukken maakt dit het voor het college lastig om uitvoering te geven aan de ingediende motie dan wel de uitvoering van de Spreidingswet. Er kunnen nog steeds een of meerdere locaties worden gepresenteerd, maar het is de vraag of dit dan voldoet aan de wens van de raad. De alternatieven voor de voorgelegde uitgangspunten zijn opgenomen in de bijlage: Op weg naar duurzame opvang asielzoekers.

Financiële consequenties

In de notitie wordt bij vraagstuk 4 'Exploitatie in handen van COA of in eigen beheer' kort ingegaan op de financiële consequenties van de te maken keuze. Hier is een aandachtspunt dat bij exploitatie in eigen beheer er veel onzekerheid is over de vergoedingen voor gemeentelijke exploitatie. Er zijn

vanuit het Rijk nog geen heldere uitspraken hoe het financieel, juridisch en praktisch is geregeld als een gemeente zelf de exploitatie doet. Exploitatie in handen van het COA, betekent dat dit voor rekening en risico van het COA is.

Het raadsvoorstel dat begin 2025 door het college aan uw raad wordt aangeboden zal, voor zover dat mogelijk is, de nadere uitwerking bevatten van de financiële consequenties.

Vervolg

De verwachting is dat er in januari 2025 een voorstel met een definitieve locatie voor de asielopvang aan uw raad zal worden voorgelegd. Een en ander is mede afhankelijk van uw opinie.

Bijlage: Nota: Op weg naar duurzame opvang asielzoekers, gemeente Dalfsen, 2 januari 2025, inclusief bijlagen

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
H. Jager

de gemeentesecretaris
H.J. van der Woude

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting rollen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Bij deze vlakken is in sommige gevallen ingevuld welke rol wordt vervuld door het betreffende gegeven. Het cijfer dat hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende rol in onderstaand overzicht.

14 Handtekening